

Ilustrácia: Lubica Prádlíková-Dolnáňová

ČAS PRE INÝCH

„Milovať budeš blížneho svojho ako seba samého.“ Gal 5, 14b

Byť nablízku druhému. V jeho šťastí, starosti, otázkach, úspechoch. Aj v nevypovedanej vete rozpoznať jeho úzkosť, pocity, zmeny nálady. Cítiť aj v odlúčení jeho bytie, vnárať sa do jeho ciest, ktoré musí každý deň prekonať. A mať pri sebe človeka, ktorý vníma našu prítomnosť, plnú prekážok i víťazstiev. A ticho i nahlas nás podopiera. To všetko má pre nás obrovskú cenu. Žijeme popri sebe, kráčame svojimi dňami, usilujeme sa svoj kríž znášať. Niekedy nám je ľahučko a sviežo. Inokedy nás ťažia okovy okolností, na ktoré nevieme, či nevládzeme reagovať pokojne a vyrovnané. Vtedy sme radi, ak nás z pochmúrnych okamihov vyvedie čísi ľudský hlas. Plný dobroty, láskavosti a nehy, ktorý nás upokojí, utíši, rozveselí. Preladí na inú strunu. Je pre nás akoby poslom z neba. Prichádza, aby rozradostnil našu dušu, keď nám je smutno, úzko, clivo.

Dnešný svet je plný rýchlych okamihov. Unášajú nás do nových súvislostí a my im podriadujeme kroky, či rozhodnutia. Nie všetky sú vždy správne a pravdivé. A predsa sa nimi musíme predierať, aby sme zmúdreli, dozreli, k čomusi dospeli. A zároveň stali sa o čosi citlivejšími voči iným osudom. Ale je to Boh, ktorý mení naše srdcia, aby sa stali vnímavejšími, láskavejšími a pozornejšími. K Jeho hlasu, ale aj hlasu svojho blížneho...

Byť nablízku druhému. Byť ochotný sa k nemu skloniť, poslúžiť mu, podoprieť ho. Nie vždy máme dosť síl a dosť schopností. Ale mali by sme sa o to nanovo pokúšať. Lebo, ak sme raz poznali dobro, ktoré nám preukázal Boh prostredníctvom iného človeka, sme povinní toto dobro posúvať ďalej... Byť poslom dobra, je naozaj veľká milosť, ktorú nám zveril Boh. A stále čaká, ako naložíme s naším časom. Kolko z neho teda vymeriame pre blížneho svojho? K rozmyšľaniu nad tým, Vás milí čitatelia, v druhom čísle časopisu Diakonia.sk zo srdca pozývam.

Eva Bachletová
šéfredaktorka

NACHÁDZAJME RADOSŤ V ŽIVOTE

Vieme sa radowať zo života i v ťažkej chvíli? Z času na čas sa nám mnohé veci javia ako rutina, márnosť, alebo nezmyselnosť. Najmä vtedy, ak čelíme pocitu bezvýznamnosti. A kde ešte máme vziať odvahu k tomu, aby sme boli slúžiacimi kresťanmi, ktorí majú byť oázou pre spustošený svet okolo nás?

Počas Velkonočných sviatkov nám opäť odzneli slová nádeje: „Niet Ho tu, lebo vstal...“ (Mt 28, 6b). Škoda, že všetci, čo to počuli, nie sú ochotní prijať túto pravdu srdcom. Mnohí prijme ako fakt, pretože tento príbeh každoročne počujeme. Týmto sa stávame neveriacim Tomášom, ktorý odmietol prijať pravdu vzkrieseného Krista, kým mu nebol daný dôkaz. Ale Pán Ježiš aj nám vraví tieto slová: Neuzatvárajte sa do seba, nelutujte sa, ale verte. Budte otvorení prijať a hľadať pravdu.

Prijať a hľadať pravdu o vzkriesenom Kristovi, ale aj o sebe. O vlastnej bezmocnosti a závislosti na Božej milosti si vyžaduje nielen odvahu, ale aj vytrvalosť. Jedine, ak sa vzdáme rôznych našich strachov, očakávaní a obáv, sme pripravení stať sa oázou pre iných a zároveň nájsť pravdu o vzkriesenom Kristovi. Práve vtedy sa stávame predĺženými rukami, nohami a očami Boha pre iných. Netrápme sa zbytočne otázkami: „A čo ak...“, alebo „Prečo...“, skôr ďakujeme Bohu za čas pochybností, kríz a neistoty. Dôverujeme Mu, že On sa postará o nás počas nepokoja. On je s nami. On si nás použije aj vtedy, keď sme najslabší.

Niekedy nás Boh povoláva do určitej služby, no zdá sa nám, že to je nad naše schopnosti a možnosti. Môže to byť pravdou, ale nemusí. Hneď sa snažíme toho zbaviť a máme mnohé výhovorky a ospravedlnenia prečo nie. Avšak pokúsme sa o pravý opak. Uvedomme si, že aj keď máme strach, tak to môže byť znakom toho, že Boh si nás ide skutočne použiť. Poďme do toho s Božou mocou a nie vlastnou istotou. Určite nám do cesty pošle povzbudia, pomoc alebo uistenia o dôležitosti našej služby, a to možno cez ľudí, Bibliu, modlitbu...

Nebojme sa vykročiť do neznáma a riskovať svoju súčasnú povesť, alebo budúce postavenie. 21. storočie potrebuje dôkazy o Božej láske. Snažme sa nielen slovami, ale i skutkami poukazať na živého Krista.

Odpoveď na otázku: „Vieme sa radowať zo života i ťažkej chvíli?“, som našla pri mojej pacientke. Bola mladá a amputovali jej nohu. Pre väčšinu z nás by skončil zmysel života, ale nie pre ňu. Po operácii mi povedala: „I keď môj zovňajšok už nie je ten istý, v srdci som to stále ja, a táto amputácia mi umožnila žiť. Bude to pre mňa síce nový, ale aj iný život. Som rada, že môžem žiť.“

Želám nám všetkým, aby sme aj my mali odvahu žiť s radosťou v tomto svete. Nechajme sa viesť Bohom, ktorý nás povoláva slúžiť každému človeku, ktorého stretne.

Lýdia Naďová
nemocničná kaplánka

DARCOVSTVO

Často dostávam otázku, ako to je s financovaním investičného rozvoja Evanjelickej diakonie, zvlášť nákladov na výstavbu, rekonštrukciu a zariadenie objektov. Je to obtiažne, lebo štát od mimovládnej organizácie očakáva, že na investičný rozvoj použije vlastné finančné zdroje. Samospráva prispieva len na prevádzkové náklady formou úhrad za výkon služieb. Štatisticky naše zariadenia dostanú približne 80 - 100 percent prevádzkových nákladov. Je to omnoho lepšie, ako napríklad na konci ostatného storočia, keď to často nebolo ani 50 percent. Väčšina stredísk ED, ktoré mali v tomto období svoje zariadenia v prevádzke, sa nachádzali v krízovej situácii a len vďaka pomoci Ústredia ED sme ich udržali v činnosti. Ústredie ED dostáva v poslednom období na vlastnú prevádzku dotáciu z MK SR.

Je teda namiesto otázka, ako je to možné, že ED dokázala prefincovať výstavbu, ako aj prevádzku svojich zariadení?! Princíp je v solidarite v rámci ED, cirkvi a jej partnerov a vo viaczdrojovom financovaní. Boli to domáci i zahraniční sponzori, účelové dary na činnosť od darcov z cirkvi, ale aj zo spoločnosti (hlavne na prácu s deťmi), pomoc z partnerských cirkví, financie získané pracovníkmi ED z projektovej činnosti od tuzemských i zahraničných organizácií.

Akú motiváciu majú k darcovstvu často skromne žijúci darcovia, bratia a sestry z cirkvi, alebo naši spoluobčania? V prvom rade je to stotožnenie sa s cieľmi a programom Evanjelickej diakonie. Mnohí ľudia cítia s núdznými a radi im pomôžu aspoň finančnou podporou aktivít ED. Potrebujú však byť dostatočne informovaní o týchto aktivitách, ako aj o finančných nákladoch na ich zabezpečenie. Je teda potrebné transparentne informovať o potrebných nákladoch, ale aj príjmoch ED a ich využití. Darcovia musia čo najlepšie poznať aj tých, ktorí aktivity ED zabezpečujú, aby sa tak vytvoril vzťah medzi podporovateľmi a vykonávateľmi služieb.

Sú rôzne typy darcov: niektorí prispievajú na konkrétny projekt ED, ktorý ich osloví – aj dnes sú medzi nami ľudia, ktorí podporili niekoľko stotisícovou sumou napr. výstavbu domova dôchodcov, alebo pomoc ťažko chorým deťom. Iní sa vedome rozhodli podporovať činnosť ED, keďže sa im páči jej program a pokladajú ED za transparentnú organizáciu, schopnú pomôcť ľuďom. Máme podporovateľov, ktorí už niekoľko rokov pravidelne mesačne podporujú činnosť ED. Alebo máme darcov, ktorí podporia každú zbierku, ktorú ED vyhlási na pomoc postihnutým v rôznych oblastiach doma i vo svete.

V r. 2005 darcovia podporili ED sumou 313.108,- Sk, ktoré boli použité najmä na činnosť ED. Okrem toho sponzori venovali na podporu konkrétnych programov a projektov ED 609.670,- Sk, z toho najväčšia časť – 435.000,- Sk, je určená na klinickú pastorálnu prácu s deťmi na onkológiu.

Na pomoc Evanjelickej diakonii nie je vždy potrebné dávať finančné prostriedky. Jedna z možností je aj forma určenia 2 percent zo zaplatených daní za uplynulý rok pre ED. Tento rok sme navrhli, aby ste 2 percentá z daní venovali na činnosť niektorého zo stredísk ED. Ďakujeme všetkým, ktorí tak urobili!

Vďaka Pánu Bohu za to, že Evanjelická diakonia má darcov – spolu pracovníkov, ktorí nemajú sociálne vzdelanie, ale majú srdce plné lásky. Chcú pomôcť núdzným, alebo vedia, že svoju vieru treba preukázať prakticky a diakonia je jeden z možných spôsobov. Okrem toho, že darcovia pomôžu finančne, majú pre ED ešte jeden veľký význam: utvrďujú nás, že nie sme v službe osamotení, že činnosť ED má význam. Dokazujú, že ED nie je účelovým zariadením cirkvi len podľa právnej formy, ale že koná svoju činnosť v mene a s podporou cirkvi.

Milí priatelia, darcovia a podporovatelia činnosti ED a jej stredísk! Ďakujeme vám za doterajšiu pomoc a veríme, že aj v budúcnosti budete stáť pri nás a tak budete spolupracovať na diele lásky, na pomoci núdzným (1J 3,18 nemilujeme slovom...ale skutkom a opravdivo)

Ján Huba
riaditeľ Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku

Naši najmenší v diakonii

Jasličky a diakonia? Mnohých z vás určite toto spojenie prekvapí. Veď diakonia je u nás často vnímaná ako služba pre seniorov, chorých, nevládných. O to viac nás teší, že diakonia sa počas posledných rokov rozrástla nielen o Školu s internátom pre hluchoslepé deti v Červenici, Detský domov v Lubietovej, Dom na polceste - útulok pre mladých bezdomovcov vo Veľkom Slavkove, programy pre mladých dobrovoľníkov, ale aj o stredisko pre najmenších. Konkrétne deti v predškolskom veku. V Púchove totiž 2. októbra 2005 slávnostne otvorili a posvätili detské jasle, ktoré sú súčasťou Detského opatrovateľského centra Vl. Roya.

Stredisko ED Púchov vzniklo ako reakcia na akútny nedostatok detských predškolských zariadení v tomto regióne. V súčasnosti jasle navštevuje 12 detí vo veku 10 až 22 mesiacov. Úlohou opatrovateľského centra je poskytovať deťom odbornú starostlivosť, napomáhať rozvoju ich individuálnych, duševných a telesných schopností. Postupne s pribúdajúcimi deťmi v jasliach sa začína realizovať aj program s náboženskou výchovou. Denný poriadok centra sa prispôbuje nielen deťom, ale aj rodičom, ktorým sa snaží pracovný tím vychádzať v ústrety. Verme, že prvé jasličky v našej diakonii povzbudia aj iné kresťanské organizácie, či zbory k tomu, aby uvažovali nad tým, ako sa dá pomôcť dnešnej modernej rodine v duchu evanjelia a Kristovej lásky. Kiež nám všetkých centrom v Púchove prinesie prostredníctvom týchto maličkých mnoho radosti a Božieho jasu.

(eb)

SED v Horných Salibách desaťročné

Stredisko ED Horné Saliby si tento rok pripomína 10 rokov od svojho založenia. Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb má dnes kapacitu pre 20 klientov, k dispozícii sú jedno-, dvoj- a trojlôžkové izby. Kuchyňa zabezpečuje obedy nielen pre klientov a zamestnancov, ale aj pre obyvateľov obce a zamestnancov miestnych firiem, ktorí prejavia záujem. Zariadenie v Horných Salibách poskytuje svojim klientom tiež poradenstvo, pracovnú terapiu, duchovnú, záujmovú, rehabilitačnú, kultúrnu, rekreačnú činnosť. Domov úzko spolupracuje s miestnym cirkevným evanjelickým zborom, čím vytvára pocit duchovného spoločenstva a rodiny v cirkvi a zlepšuje podmienky pre adaptovanie klientov v novom prostredí. A ako riaditeľ slúži Ing. Zoltán Hervay.

Pri príležitosti 10. výročia vzniku SED Horné Saliby pripravuje stredisko v spolupráci s ústredím Evanjelickej diakonie ECAV oslavy, ktoré sa uskutočnia v sobotu 10. júna v Horných Salibách. Slávnostné podujatie začne službami Božími o 10.00 hod. v evanjelickom chráme. Program bude pokračovať v samotnom zariadení, na ktorý sú pozvaní predstavitelia ECAV, CZ ECAV Horné Saliby, zástupcovia obce, duchovní, bývalí i súčasní pracovníci diakonie. Účasť prisľúbil aj hosť z nemeckej partnerskej evanjelickej cirkvi vo Würtembersku – evanjelický farár Johannes Flothow, bývalý cirkevný radca

a bývalý riaditeľ nemeckej Diakonie Jens Timm a ďalší hostia. Ďakujeme Pánu Bohu za Jeho požehnanie, ktoré sprevádza prácu strediska v Horných Salibách a veríme, že z Jeho milosti bude môcť naďalej slúžiť klientom ako ich príjemný a pokojný domov.

Oslavy 10. výročia otvorenia SED v Horných Salibách sú zároveň súčasťou celoročného programu, ktorým si Evanjelickej diakonie ECAV pripomína 15 rokov od obnovenia svojej činnosti, po páde totalitného režimu.

(eb)

Pozvanie k modlitbe

Pane Bože, uvedomujeme si, že sa medzi nami šíri ľahostajnosť a nezáujem o iných. Sme ponorení do vlastných problémov, starostí a zabúdame na druhých. Vytrhni nás, prosíme, z tohto egocentrizmu. Upriam naše zraky na Ježišovo pôsobenie. On videl starosti trpiacich a pomáhal im. Sám povedal, že neprišiel, aby si dal slúžiť, ale aby On slúžil. Daj, prosíme, aby Jeho príklad bol pre nás povzbudením. Prosíme, otvor nám oči pre problémy a ťažkosti, ktoré sužujú našich blízkych. Nauč nás pomáhať im správnym spôsobom. Dávaj prosíme silu a vytrvalosť ľuďom, ktorí sa rozhodli podľa Ježišovo príkladu pomáhať iným. Ďakujeme za veľký vzor Pána Ježiša Krista. Ďakujeme za požehnanie, ktorým sprevádzaš prácu a službu diakonie vo všetkých oblastiach jej činnosti. Amen.

PROFESIONÁLNA RODINA JE DOMOV

Detský Domov detí Lubietová má už za sebou desať rokov služby. Na to, čo sa podarilo počas nich vybudovať sme sa opýtali sestry Janky Trvalovej, riaditeľky DD Lubietová.

Život každého človeka sa počas jedného desaťročia výrazne posunie. Ako sa teda zmenil váš Domov detí?

V rokoch 1995 - 2004 sme poskytovali starostlivosť v zariadení v Lubietovej. Pôvodná vízia bola vychovávať 26 - 30 detí v troch rodinách, žijúcich v samostatných bytoch priamo v zariadení. Zámerom bol rodinný typ výchovy s vytváraním zdravých citových väzieb. Táto vízia, a tým aj typ domova bol v tej dobe prototypom nielen u nás doma, ale aj v zahraničí. Vďaka tomu i vďaka úsiliu zriaďovateľa projekt získal podporu nielen na Slovensku, ale aj u zahraničných sponzorov. Prevádzka v zariadení začala 1. októbra 1995. Tri manželské páry začali poskytovať osobnú, nepretržitú starostlivosť spolu 14 deťom v troch samostatných bytoch. Prvá profesionálna náhradná (ďalej - PN) rodina, ktorá začala poskytovať starostlivosť vo svojom domácom prostredí trom deťom mimo zariadenia, vznikla v júli 1996. Postupne vznikali ďalšie PN rodiny. V roku 2001 sa odsťahovala zo zariadenia jedna z PN rodín spolu s deťmi, späť do svojho vlastného rodinného domu. Vzhľadom na skúsenosti a potreby detí, PN rodín, ako aj reálneho záujmu záujemcov o výkon PN starostlivosti, sme v roku 2004 zmenili pôvodnú víziu výchovy a starostlivosti detí v zariadení na poskytovanie starostlivosti v „prirodzenom“ rodinnom prostredí. V auguste 2004 sa z budovy odsťahovala posledná rodina so 7 deťmi. Do dlhodobého prenájmu dostali od cirkevného zboru v Háji – bývalú školu. Na rekonštrukciu tohto domu finančne prispeli Martin Luther Bund, pán Paul Predný, CZ Eisfeld a Evanjelická diakonia. Dom si zrekonštruovala rodina za pomoci svojich rodinných príslušníkov.

Od Krajského úradu Banská Bystrica sme dostali do prenájmu kancelárske priestory v centre mesta Banská Bystrica, kde sme sa v januári 2005 presťahovali. Kancelária slúži pre rodiny, ako servisné centrum. Priestory v zariadení sme do konca minulého roka používali ešte ako krízový byt a priestory na rekreáciu pre rodiny s deťmi a na vzdelávanie.

Domov detí v Lubietovej patril k prvým domovom rodinného typu. Znamená to, že ED naštartovala tento proces náhradnej rodičovskej výchovy?

Pamätám si, že o PN rodinách sa hovorilo už od roku 1992, kedy legislatíva umožnila výchovu detí v detských domovoch takouto formou. Ale s určitosťou môžem povedať, že ako prvý a jediný nešťátny subjekt začal náš Domov detí poskytovať starostlivosť deťom v rodinách.

Kolko rodín pôsobí dnes v sieti PN rodín?

V súčasnosti poskytujeme starostlivosť 21 deťom a mladým dospelým vo veku 2 - 20 rokov. Deti sú umiestnené v 9 PN rodinách. Rodiny bývajú v Bystrom (Prešovský kraj),

v Hrádku a v Novom Meste n./Váhom (Trenčiansky kraj), v Smrečanoch, vo Vlachochoch a v Háji (Žilinský kraj), Cerove, Hronseku (Banskobystrický kraj) a v Bratislave.

Prijať dieťa do rodiny nie je ľahké, ktorá PN rodina pôsobí najdlhšie?

Najdlhšie pracujúcou rodinou pod našim Domovom je rodina Kovaľová. Od 2.1.1996 do 31.8.2001 poskytovali starostlivosť v samostatnom byte v domove v Lubietovej. V auguste 2001 sa spolu s deťmi presťahovali do Bystrého, odkiaľ pred 5 rokmi prišli. Majú dve vlastné deti Maroška a Emku. V súčasnosti poskytujú starostlivosť 3 súrodencom Jankovi, Zdenke a Jarmilke. Starostlivosť poskytovali aj Miške, ktorá sa po úprave rodinných pomerov vrátila späť do biologickej rodiny. PN rodina je jedna z foriem starostlivosti o deti v detskom domove. PN rodič je zamestnanec detského domova a poskytuje starostlivosť a výchovu deťom s nariadenou ústavnou výchovou vo svojej domácnosti. Deti tu môžu byť do svojich 18 rokov. V prípade, že dieťa študuje na vysokej škole, tak až do 25 rokov veku. Ak rodina súhlasí, môže žiť v rodine až do osamostatnenia sa, pod čím rozumieme zabezpečenie si bývania a schopnosť samostatne sa živiť. Náhradní rodičia by mali zabezpečiť starostlivosť deťom na obdobie, kým sa nepodarí dieťa vrátiť späť do biologickej rodiny, alebo kým sa nenájde rodina, ktorá si dieťa zoberie do pestúnskej starostlivosti, resp. osvojenia.

Vieme, že v rodinách sú umiestnené deti s nariadenou ústavnou výchovou, čo to znamená?

Nad deťmi je nariadená ústavná výchova, PN rodičia sú zamestnancami domova - „domácki vychovávateľia“. Deti v PN rodinách sú deti, ktoré nebolo možné osvojiť (napr. pretrvával záujem biologických rodičov a neboli právne voľné) a nebolo možné ich dať ani do pestúnstva. Je to šanca pre deti, aby nemuseli byť vychovávané v detských domovoch v samostatných skupinách, kde sa menia vychovávateľia.

V každej rodine vznikajú samozrejme citové väzby. Ako je to v prípade PN rodín?

Nadväzovanie citových väzieb je individuálne, závisí to od osobnosti rodiča, ale aj od samotných detí. Nakoľko úlohou detského domova je snažiť sa spolupracovať s biologickými rodičmi v závislosti od veku a rozumovej vyspelosti detí, informujeme ich aj o ich biologickej rodine. Väčšina detí oslovuje svojich profesionálnych rodičov mama a otec. Výchova detí je veľmi náročná a vyžaduje veľa trpezlivosti, tolerancie a lásky zo strany rodičov. Rodičom pomáha prekonávať ťažké chvíle najmä viera. Vo svojej práci spolupracujú s odborníkmi, ktorí sa im snažia vysvetliť správanie detí a pomáhajú im pri prekonávaní vzniknutých problémov.

Viaceré rodiny už vychovali deti a prijímajú ďalšie do výchovy. Poznajú sa všetky deti navzájom?

Naše deti sa navzájom poznajú, zúčastňujú sa spoločne

letných táborov, pravidelne organizujeme víkendový pobyt rodín, kde sa všetci stretieme. Rodičia si vymieňajú svoje výchovné skúsenosti, riešia spoločné problémy a deti strávia spoločný čas plný hier a súťaží.

Najviac detí má v súčasnosti rodina Boričová, ktorá sa stará o 6 detí. Deti sú vo veku 2 - 16 rokov, sú tam tri súrodenecké skupiny. Pracujú pod našim domovom od roku 2001 a poskytovali starostlivosť aj 2 chlapcom, ktorým sa už skončila ústavná výchova. Stano býva a pracuje v Banskej Bystrici, Laco stále býva u Boričovcov a pracuje ako vychovávateľ v štátnom detskom domove.

Vy ako riaditeľka domova bdiete nad touto sieťou rodín. Ako realizujete kontakty s rodinami?

Umiestnenie detí po rodinách, takmer po celom Slovensku je náročné na cestovanie. Vďaka spolku Martin Luther Bund, p. Paulovi Prednému z USA a CZ z Eisfeldu sme mohli zakúpiť osobné auto, ktoré je pre našu prácu nenahraditeľnou pomocou.

Pravidelne sa s rodinami kontaktujeme telefonicky, osobne ich navštevujeme, stretávame sa na pracovných poradách a víkendových pobytoch. Tento rok máme snahu ísť spoločne na dovolenku k moru, nakoľko niektoré deti ešte pri mori neboli.

O význame rodín sa v spoločnosti veľa hovorí. Ako však podporuje štát sieť náhradných rodín? A ako pomáha Ev. diakonia svojmu stredisku - DD Eubietová?

Od 1.1.2006 nás na základe Zákona č. 305/2005 o sociálno-právnej ochrane a sociálnej kuratele financuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

Za môjho pôsobenia v Domove sme prešli viacerými zdrojmi financovania od krajských úradov, cez samosprávny úrad, až po súčasný zdroj financovania. Nakoľko nám nepokrývajú naše náklady na 100 percent, veľkú časť finančných prostriedkov získavame najmä vďaka darcom, nadáciám a darcom z 2 percent dane zo závislej činnosti. Evanjelická diakonia pomáha nášmu zariadeniu neustále. Finančne nám pomáha v projektoch, ktoré nemôžeme pokryť z iných zdrojov. Napr. rodinám Kovalovej a Boričovej pomohli pri zabezpečení rekonštrukcie domu, rodiny majú tiež možnosť požiadať o výhodnú pôžičku. ED nám poskytla budovu, v ktorej Domov detí dlhé roky pôsobil. V r. 2005 ED začala realizovať projekt transformácie domova na sieť PN rodín so Servisným centrom. Pre centrum chce zakúpiť dom, v ktorom by bol okrem kancelárskych priestorov aj tzv. krízový byt, kam by bolo možné umiestniť deti v krízových situáciách, ktoré môžu vzniknúť v rodine (napr. choroba rodičov, a pod). ED tiež spolupracuje s vedením Domova detí na organizácii rekreačných, vzdelávacích a podporných aktivít, zameraných na rozvoj personálu a starostlivosti o deti SED. Zo strany Evanjelickej diakonie máme aj veľkú duchovnú a morálnu podporu, za ktorú ďakujem.

Rodiny a viera. Rodiny a modlitba. Rodiny a kríž výchovy. Rodiny a Božie požehnanie. To všetko je úzko prepojené. Vnímáte to aj v rodinách?

V rodinách poskytujeme kresťanskú rodinnú výchovu. Deti sa podieľajú spolu s rodičmi na kresťanskom živote miestnych cirkevných zborov. Najstarší chlapci mali aj hudobnú skupinu Jochanan, niektoré deti navštevujú kresťanské dramatické krúžky, spevokoly. Deti sa aktívne zúčastňujú detských besiedok, mládeže a dorastu. Zúčastňujú

sa letných táborov organizovaných Detskou misiou a absolvujú konfirmačnú výučbu. Túžime tiež po tom, aby deti mohli osobne spoznať Pána Ježiša Krista, ako svojho Spasiteľa a naučili sa s Ním žiť. Modlíme sa, aby Pán Boh vychoval z detí i skrze nás – náhradných rodičov, zreých ľudí, schopných začleniť sa do reálneho života v spoločnosti i v cirkvi. Chceme, aby deti mohli po každej stránke prosperovať a nadobudnúť zdravé sebavedomie, vnútorný pokoj a radosť.

A ako by ste na záver povzbudili ostatných k službe PN rodín?

Detské domovy štandardného typu sú stále plné detí, ktoré čakajú na náhradnú matku i otca. Domov detí ako detský domov rodinného typu, fungujúci na kresťanských základoch, chce pomôcť čo najväčšiemu počtu detí. Radi by sme preto získali ďalších veriacich ľudí, ktorí by boli ochotní stať sa náhradnými rodičmi. Ak máte niekto záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom, prosím ozvite sa na našu adresu do Banskej Bystrice, alebo zavolajte: 048/415 30 55, alebo napíšte na: domovdetilubietova@stonline.sk

Za rozhovor ďakuje **Eva Bachletová**

ZBOROVÁ DIAKONIA V MARTINE

Som absolventkou Biblickej školy v Martine, kde som najprv ukončila dvojročné biblické štúdium, a potom som pokračovala ešte jeden rok v diakonicko-sociálnom štúdiu. Moja služba začala pred rokom 2002, kedy ma brat Jozef Havrila, senior Turčianskeho seniorátu, ordinoval do služby zborovej diakonky. Ďakujem a chválím Hospodina za to, že ma povolal do tejto služby a smiem pracovať na Jeho vinici. Môžem slúžiť tým, ktorí potrebujú nielen modlitby, ale aj ochotné srdcia a pracovité ruky. Takýto druh služby mal určite na mysli náš predchádzajúci brat farár Ján Bohdan Hroboň, keď v roku 1994 zapálil srdcia našich najstarších sestier a dal podnet ku vzniku Krúžku šikovných rúk. Zámerom tohto spoločenstva bolo nielen spoznávať a navštevovať sa navzájom, ale tiež vyhľadávať a navštevovať chorých členov CZ a zabezpečovať praktickú pomoc všetkým, ktorí sú na ňu odkázaní. Tento krúžok dodnes existuje. Základ diakonickej služby bol teda položený a spolu s ďalšími 3 sestrami sme začali návštevную službu v rodinách členov nášho CZ. Snažili sme sa, aby duchovná starostlivosť bola spojená s porozumením, láskou a aby vyústila do praktickej pomoci, ba dokonca do osobného vzťahu. V tomto zámere pokračujeme.

REALIZÁCIA NÁVŠTEVNEJ SLUŽBY

Ako teda začať vykonávať návštevную službu? Ponúkam niekoľko tipov, ktoré sa osvedčili v zborovej diakonii CZ ECAV Martin. Každý CZ vedie evidenciu svojich členov. V našom CZ máme na karte člena uvedený aj rok narodenia. Zvážili sme, ktorí bratia a sestry nad 70 rokov by uvítali našu návštevu. Keď sme mali pochybnosti, či nás v niektorej domácnosti prijmú, spojili sme sa s nimi telefonicky, alebo cez niektorého člena rodiny. Každá zo sestier poskytujúcich návštevную službu, už po čase osobne poznala všetkých starkých v okruhu svojho bydliska. V zborovom časopise sme uverejnili informáciu o návštevnej službe spolu s výzvou, aby každý, kto má záujem o túto službu, odovzdal svoju adresu resp. telefónne číslo v kancelárii farského úradu. Priebežne počas niekoľkých týždňov na službách

Božích a na biblických hodinách brat farár informoval v oznamoch o tejto službe. Ukázalo sa, že aj ďalší členovia CZ – mládež, dorast, stredná generácia môžu upozorniť brata farára, presbyterov, vedúcich skupiniek na to, že v ich okolí je človek, ktorý potrebuje návštevu. Propagovať túto službu je potrebné aj pri ťažkých životných situáciách – akou je napr. smrť alebo vážna choroba blízkeho človeka. Pozostalí, či príbuzní chorého člena rodiny by v takejto chvíli nemali ostať sami. Potrebujú cítiť, že ich duchovná rodina na nich myslí a má o nich záujem.

KTO MÔŽE VYKONÁVAŤ NÁVŠTEVNÚ PRÍPADNE OPATROVATELSKÚ SLUŽBU?

Je to predovšetkým človek úprimne veriaci, pokorný, duchovne vyzretý, presvedčený o potrebe tejto služby, ochotný obetovať svoj čas a pohodlie pre dobro iných. A to nezištne, bez obmedzení a ohľadu na počet odpracovaných hodín. Len takýto človek obstojí v ťažkých a náročných situáciách, ktoré táto služba so sebou prináša.

V prípade návštevnej služby chce člen návštevnej služby informovať o živote v CZ tých, ktorí sa pre zdravotné, či iné problémy nemôžu zúčastňovať bohoslužobného života. Prichádza s povzbudením a nádejou prostredníctvom Božieho slova, ponúkne pieseň zo spevníka, či spoločnú modlitbu. Hlavnou myšlienkou takéhoto stretnutia je poukázať na záujem zboru o starnúceho, chorého, postihnutého, či opusteného človeka. Takto sa totiž buduje najmä dôvera človeka k Bohu. Člen návštevnej skupiny zistí, či dotyčný potrebuje len povzbudiť, potešiť, vypočuť, alebo potrebuje aj praktickú pomoc – akú a v akom rozsahu. Ďalšiu návštevu sľúbime iba vtedy, ak vidíme, že dotyčná sestra či brat majú záujem stretávať sa častejšie. Pritom je dôležité, aby sme sľúbili len to, čo sme schopní pre dotyčného naozaj urobiť. Myslím si, že návštevную službu si môže dovoliť každý CZ. Sám farár, či fararka však nedokáže túto službu popri ostatných povinnostiach zvládnuť. Preto je dobré, ak svoju dôveru po porade s vedením zboru, preukáže tomu členovi CZ, ktorý cíti povolanie do tejto služby a zároveň cíti zodpovednosť a lásku pre jej vykonávanie. Poslaním návštevnej služby nemá byť zápis do kolónky absolvoval som, ale zvestoval som živého Ježiša Krista.

Každý, kto navštevuje by si mal viesť evidenciu vykonaných návštev: koho navštívil, ako často ... Spočiatku návštevную službu vykonávali u nás 3 sestry. Ich počet postupne narastal a dnes máme 14 dobrovoľníkov. Zistili sme, že je potrebné ich činnosť koordinovať a organizovať spoločné stretnutia kvôli výmene skúseností, vzájomnému povzbudeniu, či radám v otázkach viery a iných aktuálnych problémoch.

OPATROVATELSKÁ SLUŽBA

V našom CZ realizujeme aj opatrovateľskú službu. Pri niektorých návštevách sa ukázala potreba vykonávať aj túto službu, a tak sme hľadali možnosti jej zabezpečenia. Nie je možné, aby bola takáto služba zodpovedne vykonávaná i koordinovaná popri zamestnaní, a to v rámci voľného času. Je

ideálne, ba dokonca nevyhnutné, ak si zbor dokáže takéhoto človeka na plný pracovný úväzok zaplatiť. Táto služba nie je, ani nikdy nemôže byť zárobkovou činnosťou, ale je to celoživotné poslanie motivované Ježišovým príkladom a Jeho nesmiernou obetavosťou a láskou.

Zborová diakonia poskytujúca opatrovateľskú službu je účelovým zariadením CZ. Nemá vlastnú právnu subjektivitu, pracuje na základe právnej subjektivity CZ. Štatutárnymi zástupcami tohto účelového zariadenia je predsedníctvo CZ a ja ako diakonka CZ som ich odborným zástupcom. Poskytovanie takejto služby vyžaduje nemalé finančné

prostriedky na vykrytie miezd a ostatných nákladov, ktoré CZ nedokáže financovať sám, a preto bolo potrebné hľadať rôzne finančné zdroje a sponzorov.

Od roku 2002 podľa zákona o poskytovaní sociálnej pomoci na výkon opatrovateľskej služby môžeme žiadať príspevok od štátu, a to prostredníctvom Samosprávneho žilinského kraja. Ďalšou možnosťou dofinancovania opatrovateľskej služby sú príspevky od mestského úradu, sociálno – zdravotnej komisie, čiastočné platby od klientov, milodary členov zboru, ako aj dary fyzických alebo právnických osôb. Niektoré CZ majú partnerské vzťahy so zborní v zahraničí, ktoré často podporujú takúto službu. V súčasnosti máme 8 opatrovateľiek zamestnaných na základe pracovnej zmluvy a jednu na dohodu o vykonaní práce. Počet klientov sa mení. Vlni sme zabezpečili opatrovateľskú starostlivosť pre 21 klientov. O našich klientov sa nestarajú iba naše opatrovatelky, ale využívame

aj možnosti z Úradu práce, a to vo forme uchádzačov o zamestnanie. Takíto ľudia by mali absolvovať rekvalifikačný kurz v oblasti opatrovania. Naša zborová diakonia cez opatrovateľskú službu poskytuje v duchu kresťanskej lásky k blížnemu nielen duchovnú, ale aj praktickú pomoc všetkým, ktorí ju potrebujú. A to bez ohľadu na náboženskú príslušnosť. Túto službu vyhľadávajú aj neveriaci, a to je pre nás vynikajúca príležitosť konať misiu priamo v ich rodinách. Opatrovateľka nemusí hneď pri prvom stretnutí s klientom riešiť otázky viery. Z dlhoročných skúseností vieme, že on sám začne po určitom čase hľadať skutočný motív jej obetavosti.

ŠPECIFICKÁ POMOC CHORÝM

Dovoľte mi ešte spomenúť jednu dôležitú formu pomoci, ktorú ponúka naša zborová diakonia. V priestoroch skladu v Martinskej fakultnej nemocnici sa nám podarilo vybaviť miesto na uloženie Banky kompenzačných pomôcok. O čo vlastne ide? Za pomoci Evanjelickej diakonie ECAV sme získali polohovacie postele, chodítka a iné kompenzačné pomôcky. Tieto požičiavame na základe žiadosti ľuďom na strednom Slovensku. Na záver ostáva len poďakovať, že cirkev ako spoločenstvo veriacich – teda aj CZ má byť tým miestom, kde človek môže zložiť ťarchu svojho bremena, aby pocítil, že bolesť ťaží menej, ak sa rozloží. A zároveň tu nájde ľudí, ktorí sú ochotní mu načúvať, citlivo reagovať na jeho problémy a kráčať s ním určitým úsekom jeho životnej cesty.

Lenka Taškárová

LÁSKA FORMOVANÁ VIEROU

Keď sa zamýšľame nad nutnosťou diakonie v cirkvi, občasne hovoríme o tom, že naša viera musí byť formovaná láskou. Starí teológovia po latinsky hovorili: „Fides caritate formata“ (viera formovaná láskou). Naozaj, čo by to bolo za vieru, ktorá by nezahrňovala v sebe aj lásku? To by bola prázdna viera, viera len ako pekná fráza, ktorá by však nebola aj realizovaná. Preto prvotní kresťania nezostali len pri zvestovaní evanjelia, ale od počiatku dávali dôraz aj na diakoniu. V jeruzalemskom cirkevnom zbore našli ľudí, ktorých životným programom sa stala diakonia. Chápali, že kresťanstvo to nie je len učenie, ale to je aj určitá cesta, určitý životný štýl. Preto v Skutkoch apoštolov sa na niekoľkých miestach hovorí o kresťanskej viere, ako o ceste. (Vidieť to najmä v gréckej pôvodine Skutkov apoštolských, žiaľ v slovenskom preklade pojem „cesta“ je už prekladaný ako „učenie“.)

V tomto článku by som to chcel však trochu obrátiť. Čo keby sme teraz hovorili nie o viere formovanej láskou, teda o viere, ktorá sa prejavuje aj diakoniou a praktickým kresťanstvom, ale obrátene: o láske formovanej vierou. Latinsky by to znelo: „Caritas fides formata“.

To je totiž rozhodujúci dôvod na konanie diakonie, že diakonia v cirkvi sa nielen má robiť, pretože viera sa má prejavovať aj láskou, ale že máme určité teologické dôvody, ktoré nás ku konaniu diakonie vedú. Ide teda o to, ako má byť naša láska formovaná našou vierou, z akých teologických pohnútok má naša diakonia vychádzať.

A keď sa nad týmto zamýšľame, hneď nás to vedie ku Kristovmu križu: tu sa Kristus na Golgote za nás hriechnych obetoval. Táto Kristova obeť mala by teda aj nás viesť k sebaobetii pre iných. To znamená, že naša láska k blíznym má byť formovaná našou vierou. To je ten úžasný dôvod pre konanie diakonie v cirkvi, že budeme tak sebaobetavo konať, ako sebaobetavo konal Kristus na Golgote. Tam dal za nás a za našu spásu svoj život. Tak aj správny kresťan má celý svoj život postaviť do služby blíznym.

Diakonická práca musí byť formovaná však aj iným vyznaním našej viery, že veríme nielen v Pána Ježiša Krista, ale my veríme v svätú Trojicu, teda aj v Boha Otca. Boh je láska. Tu znova platí, že naša láska a diakonia má byť formovaná našou vierou. Keďže veríme v Boha Otca, ktorý je láska, máme aj my tak konať, ako koná On. On z lásky vytvoril tento svet a z lásky ho aj udržuje. Mal by tisíce dôvodov sveta sa vzdať pre jeho hriechy. A predsa Boh to nerobí. Jeho láska k svetu je nevyčerpatelná a bezhraničná. Taká má byť aj naša láska k našim blíznym. Boli sme predsa stvorení na Boží obraz. Mali by sme byť teda vernými kópiami svojho originálu – Boha samého. To nás má viesť tiež k diakonii a k službe lásky, že taký, aký je On, náš nebeský Otec, mali by sme byť aj my v tomto svete.

Ale je tu aj tretí dôvod, ktorý nás má viesť k diakonii – z podstaty našej kresťanskej viery. My veríme nielen v Boha Syna, Pána Ježiša Krista, ktorý sa za nás na Golgote obetoval, a veríme nielen v Boha Otca, ktorý je láska a z lásky vytvoril svet i všetko, čo žije. My veríme aj v tretiu osobu svätej Trojice v Boha Ducha Svätého. Aj tu platí, že naša láska má byť formovaná našou vierou. Duch Svätý je totiž ten, ktorý nás učí Božiu lásku aj uskutočňovať. Je to

Duch spoločenstva. Platia slová z 2 Kor 13,13: Milosť nášho Pána Ježiša Krista, prejavovaná na Golgote, láska Božia, ktorá je podstatou samého Boha, ale má byť pri nás aj účasť Duchu Svätého. Tam kde je účasť Duchu Svätého, tam kresťan vie, že viera musí prerastať aj v skutky a v diakoniu. Lenže to slovo „účasť Duchu Svätého“ je zvláštne slovo. Ono v gréčtine znamená aj to, čo naše slovenské slovo „spoločenstvo“. Duch Svätý nás teda učí, že my nie sme kresťania každý sám o sebe a sám pre seba. My tvoríme cirkev. A v tejto cirkvi sme spoločne údami jedného Tela Kristovho. A keďže patríme spolu, máme si jeden druhému slúžiť. Predovšetkým treba slúžiť tým, ktorí potrebujú našu diakonickú službu. Tak, ako máme spoločnú účasť v cirkvi na daroch Večere Pánovej, na daroch eucharistie, tak máme mať spoločnú účasť aj na tom, čo nám bolo Pánom Bohom dané na telesných daroch. Tí, ktorí majú od Pána Boha zdravie, majú tým svojim zdravím poslúžiť tým, ktorí dostatok zdravia, či už pre nemoc alebo pre starobu nemajú. Vo viere v Ducha Svätého, je teda tretí dôvod, ako má byť naša láska formovaná našou vierou.

Ide teraz už len o to, aby sme dokázali dať vždy do súladu našu lásku a diakonickú službu s našou vierou. Lebo platí, že nielen viera má byť formovaná láskou, ale platí aj opak, že naša láska má byť formovaná našou vierou.

Prof. ThDr. Igor Kišš

FOND ROZVOJA DIAKONIE – III. kolo

Zborová diakonia je dôležitou súčasťou diakonických aktivít ECAV na Slovensku. Je to diakonická činnosť, vykonávaná priamo cirkevnými zbormi, alebo prostredníctvom nimi zriadených organizácií. Tieto organizácie nepatria do siete stredísk Evanjelickej diakonie, ale cirkevné zbory ich zakladajú, podporujú finančne aj personálne, ako aj kontrolujú.

Napriek tomu Evanjelickej diakonie (ED) cíti spoluzodpovednosť za ďalší rozvoj diakonie na území, v ktorom pôsobí ECAV. Preto poskytuje cirkevným zborm, aj nimi zriadeným diakonickým organizáciám, zdarma odborné poradenstvo. Keďže má ED skúsenosti so zakladaním vlastných organizácií – stredísk vie, že najnáročnejšie je obdobie implementácie projektu a prvé obdobie prevádzky organizácie. Preto sa rozhodla vytvoriť grantovú schému na takúto podporu diakonických aktivít z vlastných príjmových zdrojov. Je to tzv. Fond rozvoja diakonie. Z nich sme v minulom roku podporili 11 rôznych diakonických aktivít.

V septembri 2006 vypíše ED tretie kolo podávania žiadostí na Fond rozvoja diakonie. V predstihu na túto možnosť upozorňujeme, aby záujemci včas stihli pripraviť svoje projekty. Predpokladaný termín uzávierky žiadostí bude 30. 9. 2006.

Ján Huba

Diakonia.sk

Časopis Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. Vydáva Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. Šéfredaktorka Mgr. Eva Bachletová, PhD. Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku, Palisády 46, 811 06 Bratislava. E-mail: diakonia@diakonia.sk, 02/5441 7498. Vychádza 4x ročne. Registračné číslo: 3472/2005. Tlač: Ultra Print, s.r.o. Časopis je bezplatný. Jeho vydávanie môžete podporiť formou Tlačového fondu ED, na číslo účtu: 584759183/7500 ČSOB, a.s. Bratislava, Variabilný symbol 8811. Príspevky a fotografie do časopisu zasielajte na poštovú adresu: Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku, P. O. Box 82, 814 99 Bratislava, alebo e-mailom: media@diakonia.sk.

DOM A ŽIVOT NA POL CESTE

*„Ak brat alebo sestra nemá odev a nedostáva sa im denný pokrm, a niekto z vás im povie: Chodte v pokoji, zohrejte sa a najedzte sa! a nedáte im, čo potrebujú pre telo, čo je to platné?“
Jk 2, 15-16*

Niekedy nevychádzam z údivu nad falošnosťou ľudských srdiec.

O to zahanbujúcejšie je toto poznanie falošnosti ľudského srdca pri Božích deťoch. Často som svedkom i u kresťanov (nemyslím teraz len akýchsi formálnych kresťanov), ako konajú v negatívnom slova zmysle presne v duchu hore uvedeného biblického verša.

Je smiešne ako zápasíme o „pravé učenie“ o „pravú zbožnosť“ a mnohé iné „veľmi dôležité atribúty“ kresťanského života. V skutočnosti pri tom všetkom sme len primitívne egoistickí a pyšní.

Keď príde na lámanie chleba pri stretnutí sa so skutočnou biedou tohto sveta rôzneho typu, obchádzame ju ako len sa dá z dialky, ako to Pán Ježiš hovoril v podobenstve O milosrdnom Samaritánovi.

Ako viete, vo Velkom Slavkove vyrástla z misijnej práce Spoločenstva evanjelickej mládeže, postupne praktická služba lásky - núdnym mladým ľuďom bez rodičov a bývania, ktorá prešla na prelome rokov 2004 - 2005 pod Evanjelickej diakoniu (ED), kvôli jej omnoho väčším skúsenostiam v oblasti pomoci núdnym.

Je pre nás veľká česť slúžiť mladým núdnym ľuďom. Robíme to s veľkou radosťou (hoci to nie je vždy len radosť). V súčasnosti sa staráme o 10 mladých mužov z celého Slovenska. Naším cieľom je, aby po troch - štyroch rokoch života, ktorému ich učíme

a prácou, ku ktorej ich vedieme a ktorú im sprostredkujeme, boli schopní úplne sa osamostatniť. V našom zariadení sa títo chlapci musia naučiť osobnej hygiene, spoznať svoju skutočnú hodnotu – na základe Božieho stvoriteľského poriadku, žiť v komunite s inými ľuďmi, pracovať, hospodáriť s peniazmi, slovom začať žiť samostatne vo všetkých oblastiach. Zároveň tieto roky sú časom, kedy na báze dobrovoľnosti majú príležitosť spoznať osobného Boha.

Pre priblíženie situácie chlapcov ponúkam citát z osobného spisu jedného z nich: „Pochádza z pomeru druha a družky XXX a XXX. Keď mal štyri roky, bol hospitalizovaný v nemocnici pre týranie a podvýživu. Mal 8,5 kg, matka žila v kanáli, otec na neznámom mieste. Pretože vzhľadom nie je rómskym dieťaťom, rodičia si k nemu nevytvorili žiaden citový vzťah...“

Ako inak, než „milosťou“ sa dá nazvať možnosť slúžiť takýmto Božím zabudnutým stvoreniam. Do budúcnosti však máme aj veľké plány,

na ktoré sa veľmi tešíme, hoci ich naplnenie si vyžaduje mnoho úsilia. Chceli by sme zrekonštruovať našu staručkú ubytovňu a zdvojnásobiť tak kapacitu ubytovne pre 20 ľudí. Radi by sme zriadili pre cieľovú skupinu výrobné prevádzky a chránené dielne; zorganizovali kvalifikovaný tím pre následnú starostlivosť o našich chránencov, po ich osamostatnení. Máme však nezodpovedanú otázku, či by sme okrem ubytovne pre chlapcov, nemali zriadiť na inom mieste aj ubytovňu pre dievčatá, ktoré odchádzajú z detských domovov.

Prosíme preto o modlitby za vedenie Duchom Svätým v našej práci a prajeme vám drahí čitatelia vedenie Duchom Svätým ku pravej duchovnosti.

Vaši bratia a sestry v Pánovi Ježišovi zo SED Veľký Slavkov

OTVÁRAME NOVÉ ZARIADENIA

SED TRNAVA

V nedeľu 4. júna o 15. 00 hod. sa v Trnave uskutoční posviacka nového zariadenia Evanjelickej diakonie ECAV. Stredisko (SED) Trnava takto otvorí prevádzku Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb. Posviacku zariadenia vykoná generálny biskup ECAV Július Filo. Na slávnostnom otvorení sa zúčastní riaditeľ ED Ján Huba, predsedkyňa Správnej rady ED JUDr. Jana Tomašovičová, farár CZ ECAV Trnava Rastislav Hargaš, správkyňa SED Trnava Ing. Viera Hercegová, zástupcovia Mestského úradu v Trnave, duchovní, hostia z cirkevného zboru, ako aj zahraniční hostia z partnerských evanjelických cirkví v Nemecku – Würtemberska a Durínska. Nemecké cirkvi výrazne napomohli pri výstavbe a zariadení strediska.

SED SUČANY

V nedeľu 11. júna o 15. 00 hod. sa v Sučanoch uskutoční posviacka I. etapy výstavby Diakonického centra. Na úvod slávnostného otvorenia Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb sa uskutočnia v evanjelickej kostole v Sučanoch služby Božie. Na otvorenie domova sú pozvaní cirkevní predstavitelia ECAV na Slovensku, zástupcovia Evanjelickej diakonie ECAV, zástupcovia Biblickej školy v Martine, CZ ECAV Sučany, CZ ECAV Martin, duchovní, ako aj hostia z partnerskej nemeckej evanjelickej cirkvi z Würtemberska. Správkyňou SED Sučany je Lenka Taškárová, ktorá viac rokov viedla zborovú diakoniu CZ ECAV Martin.

Po otvorení domovov v Sučanoch a Trnave, bude Evanjelickej diakonii prevádzkovať celkom 6 zariadení pre seniorov.

(bh)